

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-668

Chișinău

24 ianuarie 2022

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref. la nr.03-05/3470 din 5.12.22

Urmare a examinării proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural (NU 926/MAIA/2022), comunicăm următoarele observații și propuneri.

Se recomandă completarea capitolul V din proiectul de lege care, prevede *drepturile și obligațiile subiecților de subvenții*, cu drepturile acestora, fiind prevăzute doar obligațiile subiecților de subvenții la art. 24.

Proiectul nou de Lege *cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural*, nu prevede prioritățile Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală 2023-2030 (SNDAR 2023 – 2030), care urmează a fi aprobat în una din următoarele ședințe de Guvern, și nu include măsurile de sprijin finanțier în agricultură ce vor contribui la atingerea obiectivelor SNDAR 2023 – 2030.

Art. 31 din proiect prevede crearea Sistemului Integrat de Administrare și Control, care totuși, potrivit Capitolului II a Politicii Agricole Comune (PAC) și Regulamentelor (UE) 2021/2115 și 2021/2116 sistemul electronic integrat al UE este unul mult mai larg, scopul lui nu este doar pentru înregistrarea și acordarea plășilor directe, dar conține și alte componente (*înregistrarea parcelelor agricole, etc.*).

Totodată, proiectul de lege nu prevede care este termenul de creare și implementare a Sistemului Integrat de Administrare și Control (SIAC), care în Legea 276/2016, art.36 pct.(3) este prevăzut să fie funcțional începând cu 2024.

La momentul actual a fost elaborată o versiune beta a SIAC-ului de către Agenția germană Sparkassenstiftung împreună cu parteneri locali și străini (*Trimetrica SRL, Wageningen University & Research etc.*), care este elaborată în conformitate cu cerințele și principiile de finanțare a PAC și reglementelor UE. Conform rezultatelor preliminare, SIAC urmează a fi finisat și complet funcțional începând cu lunile martie-

aprilie, 2023 și urmează a fi transmis Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare pentru implementare.

La pct.32 amintim că la stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ, urmează a se ține cont de art. 56 a Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin care actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.

Secretar general al Guvernului *(semnat electronic)*

Igor TALMAZAN

Digitally signed by Talmazan Igor
Date: 2023.01.24 16:36:50 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

VICEPRIM-MINISTRU

Nr. 04-78- *1234*
la nr.03-07/341 din 03.02.2023

Chișinău

06.02.2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Urmare a examinării proiectului de lege *cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural (număr unic 926/MAIA/2022)*, intervenim cu propunerea de expunere a textului literei a) de la art. 22 alin. (1) din proiect, în următorul conținut:

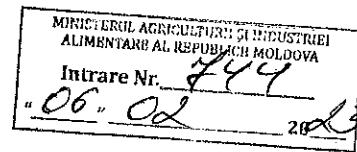
„a) vizează subiecții înregistrați la autoritatea competentă a Republicii Moldova și care au relații fiscal-bugetare în conformitate cu cerințele legislației naționale în vigoare, ce dețin terenuri în localitățile din raionul Dubăsari, inclusiv amplasate după traseul Rîbnița-Tiraspol”.

Modificările propuse vor contribui la sprijinirea fermierilor ce posedă, folosesc sau au în proprietate terenuri agricole în localitățile de pe malul stâng al raionului Dubăsari, în perimetru controlat de către autoritățile constituționale (Cocieri, Coșnița, Doroțcaia, Molovata Nouă, Pîrîta), a căror loturi se extind și după traseul Rîbnița-Tiraspol și care sunt afectați în mod constant de provocările artificial generate de către pretinsele结构 din raioanele de est ale țării.

Viceprim-ministru

Oleg SEREBRIAN

Ex: Turcan Mihai
Tel.: (022) 250 294

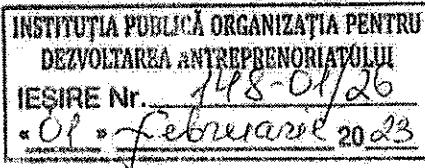

MINISTERUL ECONOMIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ
ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIATULUI

ODA
ORGANIZAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIATULUI

Adresa: Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 134, et. 3, Chișinău, Republica Moldova Tel.: (+373 22) 22-57-99 E-mail: Info@oda.md

Ministerul Economiei
al Republicii Moldova

Prin prezenta, suplimentar la scrisoarea nr. 145-01/26 din 31.01.2023, expediată de către I.P. ODA referitor la Proiectul de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, comunicăm următoarele.

Cu referire la art. 23 *Costuri, bunuri și servicii neeligibile*, propunem modificarea prevederii stabilite la lit. d), astfel sintagma „*porțiunile de grant*” se va substitui cu sintagma „*proiecte investiționale care au fost finanțate/subvenționate din alte surse*”. Considerăm greșită posibilitatea finanțării de mai multe ori al același proiect investițional sau a unei părți dintr-un proiect investițional, or acest fapt reduce considerabil impactul așteptat în urma implementării.

Un proiect investițional, de cele mai multe ori este finanțat din mai multe surse – (i) contribuția proprie a agentului economic, (ii) instituții financiare, (iii) instituții de stat, (iv) parteneri externi. Astfel, decizia de finanțare al oricărui finanțator se bazează inclusiv pe aportul finanțier al agentului economic, respectiv **contribuția proprie care exprimă riscul de credit asumat de acesta**. Prin urmare, o „*contribuție proprie*” dintr-un proiect investițional deja finanțat și implementat nu ar trebui ulterior micșorată printr-o formă de subvenționare, sau în caz contrar, acesta ar presupune reducerea eficienței finanțării inițiale deoarece riscul de credit asumat de agentul economic se reduce. De asemenea, o „*contribuție proprie*” dintr-un proiect investițional deja finanțat și implementat nu ar trebui să servească contribuție proprie într-un alt proiect investițional care este depus pentru o formă de subvenționare.

Astfel, în vederea extinderii afacerilor și dezvoltării economice, solicitanții vor fi încurajați să dezvolte proiecte investiționale distincte, pentru atragerea resurse de finanțare suplimentare. Totodată, această prevedere va asigura inclusiv sporirea eficacității gestionării fondurilor publice.

Director,
Dumitru PÎNTEA

D. Pîntea

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Nr. 04-4/226 din 28 ianuarie 2023
La nr 18-23-328 din 13 ianuarie 2023

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**
cancelaria@maia.gov.md
galina.petrachi@maia.gov.md

**Cancelaria de Stat a
Republicii Moldova**
cancelaria@gov.md

Re.: proiectul de lege cu număr unic 926/MAIA/2022

Cu referire la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural (*număr unic 926/MAIA/2022*), Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) potrivit competențelor conferite de legea cadru (Legea nr.192/1998), intervine cu următoarele propuneri și comentarii. Întru uniformizarea între noțiunile definite (art. 3) cu dispozițiile proiectului de lege (art. 4, art. 26 alin. (2) lit. b), art. 34) și în vederea asigurării conformității proiectului propus spre consultare la normele de tehnică normativă, conform art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative¹, se propune:

1. La art. 1, completarea noțiunii *solicitant al subvenției*, la final, cu textul „*sau societatea de asigurare care acționează în numele subiectului subvenției*”. Propunerea rezultă din norma expresă statuată în art. 32 alin. (9) din Legea nr. 183/2020 privind asigurarea subvenționată în agricultură, potrivit cărei sumele pentru subvenționarea primelor de asigurare se virează de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) după aprobarea documentelor prezentate de asigurători.
2. La art. 7 alin. (2) și art. (8) din proiectul legii, stabilirea expresă a informațiilor „*de interes public*” și a „*indicatorilor de rezultat*” care urmează a fi dezvăluite.
3. La art. 9 alin. (2) al proiectului, întru asigurarea coerentei normei, cuvântul „*acesteia*” urmează a fi substituit cu „*politicii de dezvoltare agricolă și mediului rural*”. Totodată, a se reține că prevederile art. 9 alin. (2) se regăsesc în art. 13 alin. (2) lit. e) din proiect, ceea ce reprezintă o tautologie juridică în sensul art. 54 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
4. Completarea art. 21 alin. (1) din proiect, la final, cu următorul text „*inclusiv pentru subvenția primei de asigurare*”.

Mai mult, examinând prevederile art. 21 alin. (2) din proiect, „*Plățile complementare se acordă solicitantului de subvenție în proporție de cel mult 80% din valoarea costurilor curente suportate efectiv...*”, se constată că fermierul urmează să achite integral prima de asigurare (cost suportat efectiv) ceea ce este foarte dificil de

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE AL REPUBLICII MOLDOVA	
Interare Nr.	523
28	01
2023	

¹ a) conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație;

realizat. În acest sens, se propune de corelat norma prenotată cu comentariile din pct. 7 al prezentului aviz.

5. La art. 32 alin. (1), se va revedea data intrării în vigoare a legii.

6. La art. 34, divizarea articolului va fi revizuită potrivit prevederilor art. 51 din Legea nr. 100/2017.

7. Potrivit art. 34 din proiect (în partea ce ține de completarea art. 32 cu alin. (1¹) și modificarea alin. (9) din Legea nr. 183/2020, sumele pentru subvenționarea primelor de asigurare urmează a fi virate pe contul asigurătorului, iar „*Subvenția unei părți a primei de asigurare se acordă la cererea asiguratului care a încheiat un contract de asigurare...*”.

Reiterăm că redacția în vigoare a art. 32 alin. (9) Legea nr. 183/2020 prevede că AIPA va vira sumele pentru subvenționarea primelor de asigurare după aprobarea documentelor prezentate de asigurători. Mai mult, în condițiile pct. 56² din Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, cererea de acordare a subvenției se depune de asigurător (redacție în vigoare din 19.12.2021).

În sensul celor enunțate, se atestă că proiectul de lege modifică mecanismul de depunere a cererilor de subvenționare existent – cererile se vor depune de asigurat.

La caz, se sensibilizează că schimbarea mecanismului de depunere a cererilor de subvenționare poate avea un impact negativ asupra calității dosarelor de subvenționare. În prezent, cererile la Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură sunt prezentate de 5 asigurători care subscriz contracte de asigurare în agricultură, iar conform proiectului cererile vor fi depuse de fiecare fermier (în anul 2022 au fost încheiate peste 600 contracte de asigurare aferente riscurilor subvenționate în agricultură).

Mai mult ca atât, potrivit proiectului de lege, societățile de asigurare nu se regăsesc nici în calitate de „*solicitanți ai subvenției*”, nici în „*subiecții subvenționării*”. Totodată, potrivit art. 26 alin. (10) lit. a) din proiectul de lege, cererea de subvenționare se respinge dacă persoana care a depus cererea nu este subiect al măsurii de subvenționare.

Reiesind din circumstanțele enunțate și având în vedere că mecanismul depunerii cererii de subvenționare de către asigurători este funcțional, considerăm necesară revizuirea art. 34 din proiect (în partea ce ține de completarea art. 32 din Legea nr. 183/2020) și expunerea alin. (1¹) în următoarea redacție: „*Subvenția unei părți a primei de asigurare se acordă la cererea asigurătorului, care și-a notificat condițiile de asigurare a riscurilor de producție în agricultură și a încheiat un contract de asigurare cu fermierii eligibili subvenționării*”.

8. Suplimentar, încrăngătarea drepturilor/intereselor fermierilor și neadmiterea stabilirii în contractele de asigurare a mărimii excesive de franșiză (partea din prejudiciu pe care asigurătorul nu o despăgubește și care este stabilită în calitate de sumă fixă sau de procent din despăgubirea de asigurare ori din suma asigurată), se propune expunerea art. 33 din Legea nr. 183/2020 în următoarea redacție: „*Stabilirea franșizei se admite în limitele Condițiilor de asigurare și, la încheierea contractului de asigurare, nu va depăși 20% din suma asigurată*”.

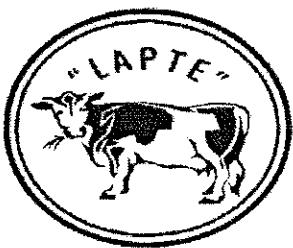
Digitally signed by Gheorghe Adrian
Date: 2023.01.28 08:58:59 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Cu respect,

Adrian GHEORGHIȚĂ,
VICEPРЕШЕДИНTE

L.Cojocari, (373 22) 859 494
e-mail: liliana.cojocari@cnpf.md

Ministerul Agriculturii Industriei Alimentare

Ministru dl. Vladimir BOLEA

Nr.1

din 25 ianuarie 2022

Cu privire la Proiectul de Lege cu privire la subvenționare în agricultură și mediu rural , reeșind din Strategia pentru securitatea alimentara adoptata de guvern noiembrie 2022 , și strategia în curs de adoptare de către guvern SNDAR pentru anii 2023-2030 dar și implementarea Titlului IV, Capitolul 12 agricultura și Dezvoltarea Rurală din Acordul de asociere RM-UE prin alinierea la obiectivele generale ale politicii agricole Comune. Sursa principală fiind Fondul National de Dezvoltare a agriculturii și mediu Rural , de menționat , ca Tarile membre ale UE sunt beneficiari a doua Fonduri , Fonduri Europene și Fondul National în dependență de provocările pieței și Politica de dezvoltarea a fiecărei țări în parte . Sectorul agroalimentar din R. Moldova se confruntă de mai bine de trei ani cu crize succesive .Plecând de la criza cauzată de secetă 2019-2020, seceta pedologică, sanitară generată de pandemia Covid19, la acea energetică, umanitară, economică globală , Războiul din regiune pune în evidență probleme stringente de intervenirea de urgență prin mecanisme disponibile de subvenționare intru stabilirea a cel puțin unui echilibru pentru menținere activității operatorilor din domeniul agroalimentar, asigurarea și încurajarea investițiilor , disponibilității produselor alimentare accesibile la preț și volume disponibile pentru populația locală și refugiații din Ucraina , dar și export .

În aceasta ordine de idei considerăm oportun examinarea propunerilor înaintate de membrii Asociațiilor de profil sectorul alimentar produse de origine animalieră destinate comercializării și consumului uman:

1. creșterea competitivității agriculturii;
2. creșterea productivității agricole prin promovarea progresului tehnic și asigurarea utilizării optime a factorilor de producție, în special a forței de muncă;
3. asigurarea unor prețuri rezonabile pentru consumatori;
4. stabilizarea piețelor;

MINISTERUL AGRICULTURII, INDUSTRIEI ALIMENTARE AL REPUBLICII MOLDOVA	
Infrare Nr.	998
"25 "	01
2023	

5. garantarea siguranței aprovizionărilor cu materii prime ;
6. asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru populația agricolă

(1) La art. (2) Prezenta lege are ca scop: se propune un subpunct

- Dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar

La art. (3) Noțiuni principale

-propunem noțiuni clare pentru *Producția Primară și Prelucrarea finită* după cum sunt stabilite de Reg. UE 178/2002; Reg. 702/2014 sau Legea 306/2018 R. Moldova pentru a cuprinde tot lanțul valorie , transportarea produselor alimentare cu regim special, si utilizarea subproduse de origine animală nedestinate consumului uman

„producția primară” înseamnă producția, creșterea sau cultivarea produselor primare, incluzând recoltarea, mulsul și producția de animale de crescătorie înainte de abatorizare. Ea include, de asemenea, vânătoarea și pescuitul, precum și colectarea produselor de la animale și plante sălbatică

„etapele de producție, prelucrare și distribuție” înseamnă oricare etapă, inclusiv importul, începând cu și incluzând producția primară a unui produs alimentar și terminând cu și incluzând depozitarea, transportul, vânzarea sau furnizarea sa către consumatorul final și, atunci când este cazul, importul, producția, fabricarea, depozitarea, transportul, distribuția, vânzarea și furnizarea hranei pentru animale utilizarea subproduse de origine animală nedestinate consumului uman;

“sector agricol” înseamnă toate întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare, în cel al prelucrării și în cel al comercializării de produse agricole;

“prelucrarea produselor agricole” înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este de asemenea un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațiile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs animal sau vegetal pentru prima vânzare;

Noțiunea de *Semifabricate*, de exclus este o traducere din rusa „polufabricat”. În conformitate cu HG 435/2010 sau Reg. UE 853/2004 limbajului legislația alimentară se utilizează noțiunea de *preparate*, și sau *ingrediente alimentare* utilizate pentru fabricația produselor alimentare.

Pret de referință cum și cine stabilește prețul de referință (Regulament Procedura Generală) ;

Se propune de introdus noțiunea de OSA (operator sectorul alimentar)

“Operator în sectorul alimentar” înseamnă persoanele fizice sau juridice care răspund de îndeplinirea cerințelor legislației alimentare în cadrul întreprinderii cu profil alimentar aflată sub controlul lor.

La art.2 pun. (2) a) se completează și utilizarea deșeurilor alimentare conf. Legii 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și Hg 11/2022

La art. 4 După cuvântul

Fermierii, OSA (operatorii din sectorul alimentar) de altfel nu este clar cine sunt beneficiarii Fondului Național de Subvenționare, daca se face referință la industrializare , industria alimentară , atunci Operatorul din sectorul alimentar trebuie sa facă parte și sa acceseze acest Fond inclusiv pentru a implementa art. (1) din proiectul înaintat.

D/a cum este în Reg. UE 714/2014 **"sector agricol"** înseamnă toate **întreprinderile** care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare, în cel al prelucrării și în cel al comercializării de produse agricole;

d/a cum este prevăzut și în PAG (UE)

Categoriile de ajutoare pentru IMM-urile din domeniile producției agricole primare, prelucrării și comercializării:

La sub. c) ce fel de indicatori (calitativi , cantitativi ...)?

La art. (10) sub. 2).....-ale aplicării sistemelor de calitate pentru produsele agricole și alimentare, de înlocuit cu SMAS (Sistemul de Management al Siguranței alimentelor) a se vedea Comunicări și informații (UE) 2022/C355/01 Comunicare a Comisiei privind punerea în aplicare a sistemelor de management al siguranței alimentare cuprinzând bunele practici de igienă și procedurile bazate pe principiile HACCP, inclusiv facilitatea/flexibilitatea punerii în aplicare în anumite întreprinderi cu profil alimentar

La art.(12) se propune un punct 6) Aproba Strategia de Dezvoltare Națională agricolă (SNDAR)

La art.(13) se propune excluderea stabilște plafonul maxim per măsură și perioada de implementare a acesteia;
stabilște plafonul pentru subiectul subvenționării per măsură și per an de subvenționare; costurile investiționale pentru unele proiecte se estimează la zeci de milioane (calculele pentru unele sectoare se regăsesc în Strategia pentru securitatea alimentare sau le putem anexa studiile elaborate de asociațiile de Profil cu suportul Agenției de Investiții)/ Se propune subvenționarea pe proiect investițional nu mai mult de 50% per beneficiar după principiul „primul venit primul servit „,

a) aprobă metodologia de determinare a prețurilor de referință; CUM ???
Procedura Generală ???

La art.(15) Distribuirea/redistribuirea mijloacelor Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural între formele și măsurile de subvenționare se aprobă de organul central de specialitate. N-ar fi mai util

redistribuirea sa o asigure AIPA în baza cererilor de solicitare pe principiul „primul venit primul servit” pentru a exclude birocratizarea în termeni procedură , dat fiind faptul , ca legea Bugetului presupune rambursarea banilor nevalorificați la buget de stat.

La art. (16) susținem majorarea cheltuielilor de administrare ,în conformitate cu Bugetul anual de cheltuieli în dependență de sarcini și obiectivele AIPA, elaborat de AIPA.

La art.(18)

- a) deține un proiect investițional; pentru unele măsuri , dar și pentru unei beneficiari de talie mică , iar Accentul Programului de Guvernare sunt puse pe dezvoltarea afacerilor mici și mijlocii, diminuarea barierelor birocratice „Vremuri Bune” , propunem asigurarea subvenționării la nivel de concept și sau deține un concept de investiții, mă refer la Exploatații și procesare sectorul produse de origine animaliera la scară mică , din practica am înțeles ,ca li se da foarte greu toate aceste cerințe de formarea dosarelor +ele generează și costuri mari , iar de investiții avem nevoie încăieri .

Aceeași recomandare pentru Art. (19) pun. 2 sub. a) Concept de proiect pentru la scară mică . Art. (20) pun. 2) Sub.b)

La art. (21), pun. 2) sub. b) Aprobata prin Ordinul MAIA competenta ministerului sau la propunerea MAIA

La art. (22) despre care înlesniri merge vorba (stabilități clar în ce criterii poate interveni Guvernul

a) La art. (24) se solicită excluderea sub.(e) bunurile depuse în activitățile agricole și lucrările realizate în orașul Chișinău și orașul Bălți; În cele menționate mai sus și în conformitate cu Strategia securității Alimentară 2023-2030 , angajamentelor privind (SPS) și mediu , statul ar trebui să ofere și să încurajeze fără discriminare accesul la Modernizarea întreprinderilor funcționale ,daca OSA își dorește să investească în infrastructura calității , îmbunătățirea indicatorilor de mediu (apa,sol,aer). Totodată să exclude practicile neloiale în raport cu OSA din mun. Chișinău și Bălți, deoarece Proiectul în sine stabilește filtre pentru accesarea Fondului .

Sistemul Informațional Integrat Agricol

La art. 32 Nu am găsit nici o HG de Guvern ,care ar presupune cel puțin teoretic termeni (calitativi) surse și termenul limită de adoptare și implementare. Se solicită excluderea acestui articol și referințele la el pe tot parcursul Proiectului .

În continuare pledăm pentru o dezvoltare durabilă a sectorului agroalimentar. predictibilitatea în afacere este cel mai important pilon ,pentru atragerea investițiilor bazate pe politici clare și nediscriminatorii.

În contextul instabilității la Hotar , criza energetică , criza economică din regiune (procese inflaționiste în derulare , și limitarea cailor de logistică pentru aprovizionare și distribuție , mai degrabă pledam pentru aplicarea acestui proiect de Lege pilotat pe anumite zone din R. Moldova în 2023 . Fiecare investiție în situația actuală este un risc major , menirea statului mai degrabă este , ca să diminueze aceste riscuri

prin reglementări bine ghidate și doar în cazul când nu există un cadru legal să intervină. R. Moldova totuși are un regulament , prin care se poate interveni prompt în situațiile critice cu care ne confruntăm și să implementeze obiectivele prevăzute de strategia securitatea alimentară 2023-2030.

În speranța unei colaborări fructuoase .
Cu respect

Director executiv

Carolina LINTE

Executor Carolina LINTE +37368090046

Nr. 04 din 27 ianuarie 2022**Către: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare**

MD-2005, Republica Moldova
Bd. Ștefan Cel Mare și Sfânt 162
Tel:(022) 20-45-08; E-mail: cancelaria@maia.gov.md

De la: ASOCIAȚIA MOLDOVA FRUCT

Chisinau, MD-2012, Republica Moldova str. Mitropolit Dosoftei, 102
Tel: +373 22 22 30 05 Email: info@moldovafruct.md

AVIZ

la proiectului de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural (număr unic 926/MAIA/2022)

Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct” în urma examinării proiectului de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural **avizează pozitiv** proiectul menționat. În același timp propunem să fie analizate unele propunerile de ajustare la articolul 10, articolul 24 și articolul 26 din proiect, după cum urmează:

Articolul 10, aliniatul (2) se expune în următoare redacție:

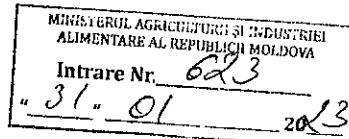
(2) „Subvențiile se acordă în condițiile respectării asolamentului, protejării solului, bunei utilizări a resurselor naturale, umane, financiare și a celor de producție, ale aplicării sistemelor de management a calității pentru produsele agricole și siguranței alimentelor, respectării regulilor de agromediu, prin implementarea și menținerea standardelor internaționale”.

Articolul 24, aliniatul (1) litera b) se expune în următoare redacție:

b) „să întrețină bunul subvenționat în conformitate cu standardele internaționale din domeniul vizat, în vederea asigurării protecției mediului, aspectelor sociale, asigurării securității și sănătății în muncă, siguranței alimentelor, sănătății și bunăstării animalelor și a plantelor”.

Articolul 26, aliniatul (2) litera c) se expune în următoare redacție:

c) „verifică existența elementelor stabilite față de cerere, conform formularelor de modelul aprobat de către organul central de specialitate și la necesitate oferă consultanță depunătorului de cerere la subvenționare”.

Articolul 26, aliniatul (2), litera d) se expune în următoare redacție:

d) „verifică respectarea condițiilor generale și specifice de eligibilitate și condițiile de plată, și la depistarea unor abateri de la sumele indicate în cerere informează imediat depunătorul cererii de subvenționare prin telefon sau e-mail”.

Aceste modificări, după părerea membrilor pot îmbunătăți procesul de comunicare și eliminare a eventualelor erori în întocmirea și depunerea dosarelor de subvenționare

Cu respect,
Iurie Fală
Director Executiv

26 ianuarie 2023

Nr. 01

Către: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
*Referitor la: Proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege
cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural*

Rețeaua Națională LEADER din Republica Moldova a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, elaborat în scopul eficientizării procesului de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural existent.

Din punct de vedere conceptual susținem intenția autorului proiectului de lege de a avea un cadru normativ simplificat și mai flexibil, care reglementează principiile de subvenționare în domeniul agriculturii și mediului rural. Totuși, ne exprimăm îngrijorarea cu privire la lipsa unei prevederi concrete în noul proiect de lege, care să stabilească proporția procentuală din FNDAMR destinată susținerii măsurilor de dezvoltare rurală și în special pentru implementarea Programului LEADER. Or, Legea 276/2016, care urmează să fie abrogată, în virtutea art. 23, alin. (II), oferea un cadru mai clar cu privire la aceste proporții procentuale (pentru Programul LEADER fiind oferite 5%), aspect pentru păstrarea căruia pledăm și în conținutul noii legi.

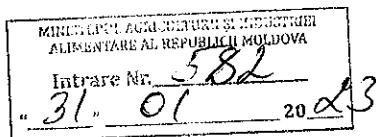
Pe lângă comentariile conceptuale sus-menționate, propunem următoarele:

- La Art. 1), propunem excluderea aliniatului (2) „Prezenta lege nu privează statul de dreptul de a acorda o atenție deosebită dezvoltării agriculturii și îmbunătățirii calității vieții în mediul rural”.

Considerăm că această prevedere conferă legii o încărcătură inutilă, deoarece nu conține nimic inovator, ci doar consemnează o chestiune logică și evidentă.

- La Art. 2), aliniatul (1) propunem ca după cuvintele „Prezenta lege are ca scop” să fie adăugată sintagma: ”stabilirea principiilor de subvenționare pentru realizarea următoarelor priorități:”

Argumentăm prin faptul că legea reprezintă un document care stabilește anumite principii și reguli de subvenționare și anume în acest scop este elaborată. Legea în sine nu este în stare să asigure realizarea priorităților stipulate la litera a), b) și c) la Art. 2), aliniatul (1), deoarece pentru asigurarea realizării acestora este necesar să fie adoptate încă un sir de acte normative, să fie depus un efort de durată și realizate activități de către diferiți actori implicați în acest domeniu.

REȚEAUA NAȚIONALĂ
LE LEADER
REPUBLICA MOLDOVA

- La Art. 2), alin. (1), litera c) propunem înlocuirea sintagmei „îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural” cu sintagma „asigurarea dezvoltării teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv prin crearea de locuri de muncă și menținerea celor existente”.

Susținem intenția autorului proiectului de lege de a se alinia la prioritățile principale ale PAC și în acest context observăm că primele două priorități ale PAC sunt exprimate la litera a) și litera b) a proiectului de lege, însă a treia prioritate este redată incomplet. Având în vedere că Republica Moldova implementează abordarea LEADER în calitate de instrument al politicii publice de dezvoltare rurală finanțat din sursele FNDAMR, dar LEADER reprezintă un mecanism de dezvoltare teritorială echilibrată a zonelor rurale, considerăm că modificarea propusă este argumentată și prin faptul că statul nostru posedă mecanisme pentru asigurarea realizării tuturor celor trei priorități ambițioase ale PAC.

- La Art. 2), alin. (2) lit. b) propunem înlocuirea sintagmei „inputuri și outputuri” cu o sintagmă cu același conținut și sens, dar în limba de stat, dacă acest lucru este posibil și nu stirbește obiectivitatea și principialitatea expresiei în sine.

Având în vedere că legea trebuie să fie clară pentru cetățenii Republicii Moldova și elaborată în limba de stat, considerăm că prezența sintagmei „inputuri și outputuri” poate genera o dificultate de înțelegere deplină a respectivei prevederi.

Referitor la conținutul Art. 4), formula de clasificare a categoriilor de fermieri trezește semne de îngrijorare. Ne referim la capacitatea fermierilor micro și mici de a concura pentru obținerea subvențiilor din partea statului, deoarece cifra anuală de afaceri de 18 milioane de lei în cazul fermierilor micro și respectiv 50 de milioane de lei pentru categoria fermierilor mici nu exprimă realitatea economică și contextul din țara noastră. Aplicând formula propusă, în categoriile „fermieri micro” și „fermier mici” vor intra de fapt și actualii fermieri mijlocii și fermieri mari, iar fermieri cu adeverat micro și mici vor trebui să facă față concurenței cu cei mijlocii și mari. Marjele propuse sunt extrem de largi, iar spațiul încadrare a unei sau alte întreprinderi în una din aceste categorii riscă să aducă, în timp, prejudicii inițiativelor mici, prin oportunități inechitabile în bază de cifra de afaceri și potențialul economic real al întreprinderilor. Astfel, considerăm că pentru categoria „fermier micro” cifra de afaceri anuală de până la 5 milioane de lei este mai aproape de realitate.

În aceeași ordine de idei, considerăm importantă revizuirea acestor prevederi, deoarece acestea vor produce un impact asupra mai multor programe de finanțare a fermierilor, inclusiv asupra programelor partenerilor de dezvoltare, care se ghidăză de legislația țării în elaborarea acestora.

- La Art. 27), alin. (3), după sintagma „a proiectelor” propunem excluderea sintagmei „în cadrul grupului de acțiune locală”.

REȚEAUA NAȚIONALĂ
LEADER
REPUBLICA MOLDOVA

Considerăm că sintagma este de prisos, deoarece enunță un fapt logic și anume că grupurile de acțiune locală desfășoară apelurile de proiecte doar pe teritoriul propriu. Această condiție este reglementată clar atât de conținutul Legii nr. 50/2021 cu privire la grupurile de acțiune locală cât și de HG nr. 277/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind acordarea subvențiilor în avans pentru dezvoltarea locală prin implementarea Programului LEADER.

- La Art. 27, alin. (5), după sintagma „subvenționării”, propunem adăugarea sintagmei „despre”.

Rețeaua Națională LEADER din Republica Moldova susține conceptul proiectului de lege privind subvenționare în agricultură și mediul rural și exprimă dorința și disponibilitatea de a munci în continuare alături de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare rurală în Republica Moldova.

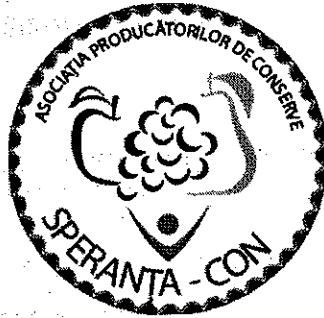
Cu deosebită considerație,

Secretar General

Marina ALBU

A.P.F.L. „Speranța-Con”
Republica Moldova, MD-2023
Mun. Chișinău, str. Industrială 40
Tel. 022-835-412
Fax. 022- 835-404
e-mail: sperantacon@mail.com

Asociația Producătorilor de Fructe
și Legume

A.P.F.L.

Nr. 129
din 30 ianuarie 2023

Ministrului Agriculturii,
și Industriei Alimentare,
Domnului Vladimir BOLEA

MD-2005 mun. Chișinău,
Bd. Ștefan Cel Mare și Sfânt 162

Stimate Domnule Ministru,

Referitor la ultima versiune al noului proiect de Lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural dorim să menționăm următoarele.

Formularea actuală a pct. 2, alin. (1), art. 4 al proiectului prenotat: “*persoane juridice sau fizice care desfășoară activitate în mediul rural sau activitate agricolă, alții decât fermierii*” induce o doză mare de neclaritate și ambiguități.

Principalii procesatori de fructe și legume își desfășoară activitatea în mediul urban, deoarece mediul rural pur și simplu nu poate oferi infrastructura necesară activității de procesare.

Pe de altă parte, conform acestei formulări, subiect al subvenționării poate deveni orice agent economic, indiferent de genul său de activitate, dar care activează într-o localitate rurală.

Mai mult, obligativitatea activității în mediul rural, consfințită prin lege, ar putea fi folosită de către Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură ca temei pentru respingerea cererilor cu privire la subvenționare parvenite de la procesatorii autohtoni.

Conștientizăm că politica statului în domeniul agriculturii este îndreptată spre dezvoltarea mediului rural, însă nu putem admite ca din cauza unei formulări ambiguie, întreaga industrie de procesare a fructelor și legumelor să fie exclusă din lista subiecților subvenționării.

Argumentele respective au fost invocate în repetate rânduri, atât prin scrisori oficiale către Minister, cât și în cadrul dezbatelerilor publice pe marginea proiectului dat de Lege. Cu părere de rău, constatăm că ele nici măcar nu au fost incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul de Lege în cauză.

*În concluzie, insistăm ca pct. 2, alin. (1), art. 4 al proiectului prenotat să aibă următoarea formulare: “*persoane juridice sau fizice care desfășoară activitate agricolă, alții decât fermierii*”.*

Cu respect,
Președintele Asociației
„Speranța-Con”

Golubciuc Ștefan

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIII
ALIMENTARE AL REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 661
„01 „ 02 2023

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str. Alceu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/57 - 221 din 09.02.2023
La nr. 18-23-328 din 13.01.2023 și
Nr. 03-07/341 din 03.02.2023

**Domnului Vladimir BOLEA,
Ministru al Agriculturii și Industriei Alimentare**
e-mail: cancelaria@maia.gov.md

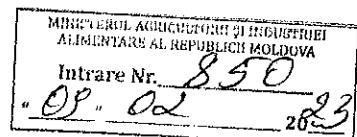
**Copie: Domnului Igor TALMAZAN,
Secretar general al Guvernului**
e-mail: cancelaria@gov.md

Stimate Domnule Ministru,

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 09 februarie 2023, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței nr. 183/2012, a examinat proiectul de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural (număr unic 926/MAIA/2022)* și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

1. Proiectul de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, propune acordarea subvențiilor din mijloacele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural pentru fermieri, persoanele juridice sau fizice care desfășoară activitate în mediul rural sau activitate agricolă, alții decât fermierii, grupurile de acțiune locală, organizații din domeniul cercetării și inovării, instituții de învățământ și asociații ale utilizatorilor de apă pentru irigații.

2. În acord cu art. 8 alin. (1) din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, orice intenție de a acorda un ajutor de stat sau de a modifica un ajutor existent în baza unui proiect de act juridic trebuie să fie notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat, cu excepția ajutorului de minimis și a ajutoarelor de stat prevăzute la art. 4.

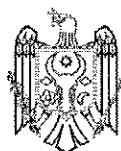
3. Prin urmare, măsurile de sprijin prevăzute de proiectul de lege, care nu cad sub incidența anexei 1 la Acordul privind agricultura Organizației Mondiale a Comerțului, ratificat prin Legea nr. 218/2001, ar putea fi calificate ca ajutor de stat reglementat de Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.

Astfel, în vederea respectării normelor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, la etapa de elaborare a proiectelor de acte juridice pentru acordarea subvențiilor în sectorul agricol și mediul rural și la implementarea măsurilor de sprijin propuse prin proiect, care nu cad sub incidența anexei 1 la Acordul privind agricultura Organizației Mondiale a Comerțului, furnizorul/inițiatorul ajutorului de stat trebuie să notifice Consiliului Concurenței intenția de acordare a ajutorului de stat/schema de ajutor de stat, pentru a evalua compatibilitatea ajutorului de stat cu mediul concurențial normal sau, după caz, să raporteze măsurile de sprijin acordate.

Cu respect,

Alexei GHERTESCU
Președinte

Digitally signed by Gherescu Alexei
Date: 2023.02.09 13:40:18 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Nr. 04-4/347 din 10 februarie 2023
La nr. 03-7/341 din 3 februarie 2023

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**
cancalaria@maia.gov.md

**Cancelaria de Stat a
Republiei Moldova**
cancalaria@gov.md

Re.: proiectul de lege cu număr unic 926/MAIA/2022

Cu referire la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural (*număr unic 926/MAIA/2022*), Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) potrivit competențelor conferite de legea cadru (Legea nr.192/1998), comunică următoarele.

Urmare a analizei sintezei obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor aferent proiectului de lege prenotat, CNPF menține poziția expusă în pct. 1, pct. 7 și pct. 8 din scrisoarea nr. 04-4/226 din 28.01.2023, respectiv susține proiectul doar în condițiile avizului CNPF. Totodată reținem atenția că modificările mecanismului de depunere a cererilor de subvenționare existent (potrivit art. 32 alin. (9) din Legea nr. 183/2020 privind asigurarea subvenționată în agricultură, la moment cererile se depun de către asigurător și nu de asigurat), va avea un impact negativ asupra calității dosarelor de subvenționare și reducerea interesului în contractarea asigurărilor subvenționate în agricultură. Totodată, întru protejarea intereselor legitime a fermierilor (achitarea despăgubirilor de asigurare în volum deplin, care să acopere integral daunele suportate), subliniem necesitatea reglementării prin lege a quantumului franșizei,

De asemenea, din analiza sintezei și proiectului anexat, se atestă că mențiunile din argumentările autorului proiectului privind acceptarea propunerilor (în spătă la art. 7 alin. (2), art. 21 alin. (2) și art. 34) nu sunt transpuse în proiect.

Suplimentar, CNPF anexează opinia Asociației Brokerilor de Asigurare-Reasigurare (ABAR) în contextul proiectului.

Anexe, conform textului: pe 1 filă.

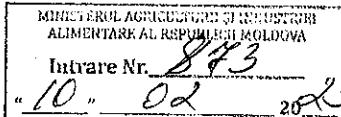
Digitally signed by Cozlovschi Cornelia
Date: 2023.02.10 09:38:46 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Cu respect,

**Cornelia COZLOVSCHI,
PREȘEDINTE**

L.Cojocari, (373 22) 859 494
e-mail: liliana.cojocari@cnpf.md

Comisia Națională a Pieței Financiare

Înaintăm această adresare, drept urmare a unor sesizări parvenite din partea membrilor Asociației Brokerilor de Asigurare-Reasigurare (ABAR), a cărei obiectiv principal ține de promovarea produselor de asigurare, precum și creșterea calității relației dintre brokerii de asigurare, asiguratorii și autorizați. Drept subiect al acestei sesizări vizează modul de implementare a Legii nr. 183/2020 privind asigurarea subvenționată în agricultură, dar și propunerile de modificarea și completarea a Legii nr. 183/2020, inițiate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în contextul proiectului de Lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, propus spre consultări publice (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarilor-publice-asupra-proiectului-de-lege-cu-privire-la-subvenționarea-in-agricultura-si-mediul-rural/9981>).

Astfel, discutând cu mai mulți actori, din domeniul pieței asigurărilor, inclusiv cei care prestează servicii de asigurări în agricultură, scoatem în evidență o problemă, generată de legea nr. 183/2020, în redacția în vigoare la moment, care duc la diminuarea interesului în practicarea acestui tip de asigurări.

Ne adresăm instituției D-voastră, în vederea obținerii poziției în calitate de autoritate responsabilă de supravegherea pieței asigurărilor, mai cu seamă asupra modului de calculare și impunerea limitei maxime a cheltuielilor de gestionare ale asiguratorului, la asigurarea subvenționată a riscurilor în agricultură, prevăzută de Legea nr. 183/2020 privind asigurarea subvenționată în agricultură.

Totodată, în cazul susținerii poziției expuse în această sesizare, rugăm respectuos, înaintarea și din partea instituției DVS a unui aviz către autor, Ministerul agriculturii și industriei alimentare, în vederea propunerii de modificare a Legii nr. 183/2020, în conformitate cu opinia expusă mai jos.

Deci, conform prevederilor art. 30, alin. (3) din Legea nr. 183/2020, prima de asigurare include cheltuielile de gestionare ale asigurătorului, **care nu pot constitui mai mult de 15% din valoarea primelor subscrise pe contract**.

Examinând prevederile legale, aferente asigurărilor, cu referire la cheltuielile de gestiune, nici un act normativ nu definește clar ce înseamnă cheltuielile de gestionare, or Legea cu privire la asigurări nr. 407/2006, operează cu noțiunea de **cheltuieli de achiziție**, adică cheltuieli ocasonate de încheierea contractelor de asigurare. Ele cuprind atât cheltuielile direct imputabile, precum comisioanele de achiziție și cheltuielile de deschidere de dosar sau de acceptare a contractelor de asigurare în portofoliu, cît și cheltuielile indirect imputabile, precum cheltuielile de publicitate sau cheltuielile administrative

legate de prelucrarea cererilor și de eliberarea polițelor de asigurare. Astfel, reieșind și din practica formată la nivel de piață a asigurărilor subvenționate în agricultură, cheltuielile de gestiune, în sensul Legii nr. 183/2020 includ și comisioanele de achiziție.

Nici un act normativ, aferent domeniului asigurărilor nu stabilește careva limite în partea ce ține de cheltuielile de gestiune. Acestea sunt realizate în scopul acoperirii tuturor costurilor de asigurare, fără a afecta riscul asigurat preluat. Considerăm limitarea cheltuielilor de gestiune la 15%, drept abuzive, care creează practici neloiale, în detrimentul principiilor concurențiale și care favorizează doar anumite companii de asigurare.

Pe de altă parte, se prezintă extrem de dificil încadrarea în aceste 15% a tuturor cheltuielilor de gestiune. În tabelul de anexat, sunt prezentate calculele costurilor estimative suportate de asigurători, intermediari la gestionarea contractelor de asigurare a riscurilor în agricultură. Astfel, conform calculelor realizate prin consultarea și cu unele companii de asigurări, brokeri, în timp, pentru încadrarea în cota de 15% a cheltuielilor de gestiune din valoarea primelor brute subscrise, ar fi nevoie de subscrieri a primelor de asigurare subvenționată în agricultură în valoare de minim 10 mln lei, anual. În cazul unor subscrieri a primelor de asigurare sub această sumă, valoarea cheltuielilor depășesc quantumul de 15%. De menționat că în practică, se prezintă extrem de complicat, chiar și în situația majorării subvenției din partea statului (70% din valoarea primei de asigurare), de a identifica un potențial în rândul fermierilor care ar dori să se asigure, acumulând astfel, volume mai mari de 10 mln lei. Conform datelor publice de pe pagina web a AIPA, pentru anul 2021, au fost solicitate subvenții pentru asigurări în agricultură în sumă de 47,7 mln lei, din care rezultă valoarea primelor subscrise în sumă de circa 68 mln lei, iar pentru 2022, 63,6 mln. Lei, din care rezultă valoarea primelor de asigurare subscrise de circa 90 mln lei. Astfel, ca urmare a aprobării subvenției în mărime de 70% din prețul primei de asigurare, constatăm o tendință de creștere a volumului asigurărilor în agricultură, ceea ce este bine, doar că încă insuficient pentru un sector sustenabil și durabil în timp. Pentru a face și mai dinamică și atractivă, nu doar reieșind din valoarea suportului finanțier, oferit de stat, prin programele de subvenționare, este oportună revizuirea art. 31, alin. (4) din Legea nr. 183/2020, în sensul excluderii acestei norme, sau după caz majorarea până la cel puțin 30% a posibilității decontării cheltuielilor de gestiune.

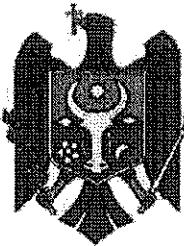
De menționat că această normă, scoate în evidență caracterul de constrângere, limitativ afectând posibilitatea și interesul unui număr mare de subiecți, companii, intermediari, în desfășurarea acestui gen de activitate, pe de altă parte creând premise pentru favorizare unor companii, cu infrastructură, subdiviziuni și vânzări mari, inclusiv pe alte categorii de asigurări, a căror venituri, indirect, pot compensa, diminua, cheltuielile în parametrii legali, pentru asigurări subvenționate în agricultură.

Cu respect,

Președinte

Anton CABA

Nr. G/ / din 31.01.2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref.: Proiectul de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural

Prin prezenta, Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul agriculturii, finanțate de Banca Mondială, în calitatea sa de agenție de implementare a Proiectului Agricultura Competitivă în Moldova, în mod specific a componentei de creare a sistemului de gestionare a subproduselor de origine animală, nedestinate consumului uman, vine cu următoarele comentarii asupra proiectului de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural:

Printre subiecții enumerați la Articolul 4. Subiecții subvenționării, nu se regăsesc cei, ce se vor ocupa de colectarea, transportul și eliminarea subproduselor de origine animală, nedestinate consumului uman. Acești subiecți nu pot fi calificați nici ca fermieri, dar nici ca persoane juridice, ce desfășoară activități în mediul rural. De asemenea, activitățile din acest domeniu nu pot fi încadrate nici în activitățile agricole, conform definiției acestora de la art.3. Se propune completarea art.4 cu pct.7) cu următorul conținut:

„7) fermierii, fie operatorii care suportă cheltuieli legate de colectare, transport și/sau eliminare a subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman.”

În acest proiect de lege nu se poate identifica, nici direct, nici indirect, posibilitatea subvenționării activităților de colectare, transport și eliminare a subproduselor de origine animală, nedestinate consumului uman, fapt ce contrazice prevederile art.4 din Legea 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, care stabilește în mod expres obligația statului de subvenționare a acestor activități. Propunem completarea Articolul 21. Plăți complementare, cu următoarele prevederi:

(3) Fermierii, fie operatorii care suportă cheltuieli legate de colectare, transport și/sau eliminare a subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman, beneficiază de plăți complementare în proporție de 100 % din valoarea costurilor curente suportate.

(4) Nu se subvenționează activitățile de eliminare a materialelor de categoria 3, prevăzute la art.16 din Legea 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate, nedestinate consumului uman.

La Articolul 25. Termenul de depunere și de examinare a cererii de subvenționare - *cu referire la subvenționarea activităților de colectare, transport și eliminare a subproduselor de origine animală, nedestinate consumului uman, termenul de depunere trebuie să fie diferit - lunar. Se propune ca termenele de finalizare a procedurilor administrative pentru plășile complementare, destinate acoperirii cheltuielilor de colectare, transport și/sau eliminare a subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman să fie de cel mult 30 zile.*

Cu respect,

Liviu GUMOVSKI

Director Executiv

Asociația Patronală
a Aviculțorilor din Moldova
MD 2093, Republica Moldova,
mun. Chișinău, com. Grăiești,
str. Mihai Viteazul, 99
Tel.: +373 79458824
aavicultori@gmail.com

Employers Association of
Poultry Farmers in Moldova
MD 2093, Republic of Moldova,
mun. Chisinau, Grăiești comm.,
Mihai Viteazul street, 99
Tel.: +373 79458824
aavicultori@gmail.com

Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare

OPINIE

asupra proiectului de lege cu privire la subvenționarea în
agricultură și mediul rural

Onorată Autoritate, prin prezenta APAM își exprimă îngrijorarea referitor la:

Articolul 25. Termenul de depunere și de examinare a cererii de subvenționare

(1) Cererile de subvenționare se depun în cadrul apelului stabilit prin ordinul organului central de specialitate.

(2) Apelul se anunță anual, începând cu luna ianuarie, dar nu mai târziu de luna aprilie, care va dura cel mult 60 zile.

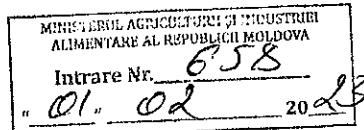
Astfel APAM solicita respectuos ca termenul de depunere și de examinare a cererii de subvenționare să rămână ca în Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli: *din 1 februarie – 31 octombrie*.

Adoptarea legii în varianta propusă va provoca impedimente majore în dezvoltarea sectorului zootehnic.

Cu stimă,

Președinte

Eugeniu VOINITCHI

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Prin prezenta, Vă informăm că Asociația Brokerilor de Asigurare-Reasigurare (ABAR) a fost creată în anul 2009 și are ca principale atribuții promovarea produselor de asigurare în rândul populației, precum și creșterea calității relației dintre brokerii de asigurare, asiguratorii și autorități. La moment A.B.A.R. are 16 membri, cu o cota de aprox. 65 % din piața de intermediere asigurărilor din R.M.

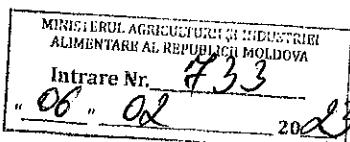
În contextul prezentării spre consultări publice a proiectului de Lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarilor-publice-asupra-proiectului-de-lege-cu-privire-la-subvenționarea-in-agricultura-si-mediul-rural/9981>), înaintăm propunerile noastre vizavi de modificările referitoare Legea nr. 183/2020 privind asigurarea subvenționată în agricultură, parte a proiectului de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural.

Astfel, discutînd cu mai mulți actori, din domeniul pieței asigurărilor, inclusiv cei care prestează servicii de asigurări în agricultură, scoatem în evidență o problemă, generată de legea nr. 183/2020, în redacția în vigoare la moment, care duc la diminuarea interesului în practicarea acestui tip de asigurări.

Astfel, conform prevederilor art. 30, alin. (3) din Legea nr. 183/2020, în redacția actuală, prima de asigurare include cheltuielile de gestionare ale asigurătorului, care nu pot constitui mai mult de 15% din valoarea primelor subscrise pe contract.

Examinând prevederile legale, aferente asigurărilor, cu referire la cheltuielile de gestiune, nici un act normativ nu definește clar ce înseamnă cheltuielile de gestionare, or Legea privind activitatea de asigurare sau de reasigurare nr 92/2022, operează cu noțiunea de cheltuieli de achiziție, adică cheltuieli ocasionate de încheierea contractelor de asigurare. Ele cuprind atât cheltuielile direct imputabile, precum comisioanele de achiziție și cheltuielile de deschidere de dosar sau de acceptare a contractelor de asigurare în portofoliu, cât și cheltuielile indirect imputabile, precum cheltuielile de publicitate sau cheltuielile administrative legate de prelucrarea cererilor și de eliberarea polițelor de asigurare. Astfel, reieșind și din practica formată la nivel de piață a asigurărilor subvenționate în agricultură, cheltuielile de gestiune, în sensul Legii nr. 183/2020 includ și comisioanele de achiziție.

Nici un act normativ, aferent domeniului asigurărilor nu stabilește careva limite în partea ce ține de cheltuielile de gestiune. Acestea sunt realizate în scopul acoperirii tuturor costurilor de asigurare, fără

a afecta riscul asigurat preluat. Considerăm limitarea cheltuielilor de gestiune la 15%, drept abuzive, care creează practici ncloiale, în detrimentul principiilor concurențiale și care favorizează doar anumite companii de asigurare.

Pe de altă parte, se prezintă extrem de dificil încadrarea în aceste 15% a tuturor cheltuielilor de gestiune. În tabelul de anexat, sunt prezentate calculele costurilor estimative suportate de asigurători, intermediari la gestionarea contractelor de asigurare a riscurilor în agricultură. Astfel, conform calculelor realizate prin consultarea și cu unele companii de asigurări, brokeri, în timp, pentru încadrarea în cota de 15% a cheltuielilor de gestiune din valoarea primelor brute subscrise, ar fi nevoie de subscrieri a primelor de asigurare subvenționată în agricultură în valoare de minim 10 mln lei, anual. În cazul unor subscrieri a primelor de asigurare sub această sumă, valoarea cheltuielilor depășesc quantumul de 15%. De menționat că în practică, se prezintă extrem de complicat, chiar și în situația majorării subvenției din partea statului (70% din valoarea primei de asigurare), de a identifica un potențial în rândul fermierilor care ar dori să se asigure, acumulând astfel, volume mai mari de 10 mln lei. Conform datelor publice de pe pagina web a AIPA, pentru anul 2021, au fost solicitate subvenții pentru asigurări în agricultură în sumă de 47,7 mln lei, din care rezultă valoarea primelor subscrise în sumă de circa 68 mln lei, iar pentru 2022, 63,6 mln. Lei, din care rezultă valoarea primelor de asigurare subscrise de circa 90 mln lei. Astfel, ca urmare a aprobării subvenției în mărime de 70% din prețul primei de asigurare, constatăm o tendință de creștere a volumului asigurărilor în agricultură, ceea ce este bine, doar că încă insuficient pentru un sector sustenabil și durabil în timp.

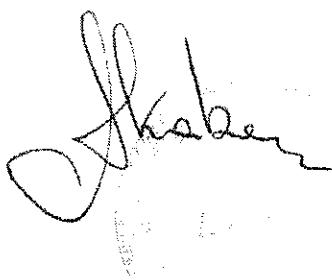
Pentru a face și mai dinamică și atractivă, nu doar reieșind din valoarea suportului finanțier, oferit de stat, prin programele de subvenționare, este oportună revizuirea art. 31, alin. (4) din Legea nr. 183/2020, în sensul excluderii acestei norme, sau după caz majorarea pînă la cel puțin 30% a posibilității decontării cheltuielilor de gestiune.

De menționat că această normă, scoate în evidență caracterul de constrângere, limitativ afectând posibilitatea și interesul unui număr mare de subiecți, companii, intermediari, în desfășurarea acestui gen de activitate, pe de altă parte creând premise pentru favorizare unor companii, cu infrastructură, subdiviziuni și vânzări mari, inclusiv pe alte categorii de asigurări, a căror venituri, indirect, pot compensa, diminua, cheltuielile în parametrii legali, pentru asigurări subvenționate în agricultură.

Cu respect,

Președinte

Anton CABA

Prima subscrisă (estimări companie asigurări), lei	1 000 000
Cheltuieli:	
Comision intermediari (7%)*	70 000
Defalcări CNPF (0,75%-1%)	7 500
Salariul anual calculat (1 unitate)	120 000
Cheltuieli aferente salariului:	
Fondul social (24% din salariu anual brut)	39 600
Asigurare medical (9% din salariu anual brut)	28 800
Locațiuie	
Servicii comunale	2 000
Cheltuieli de întreținere auto (combustibil, asigurare, deservire auto, amortizare)	68 000
Telefonie/internet/alte cheltuieli IT	3 980
Amortizări și casări	3 000
Alte cheltuieli administrative (rechizite de birou, hârtie, echipament)	5 000
Cheltuieli de marketing	10 000
Total cheltuieli de gestiune	353 780
Cota cheltuieli	35,3%

Cheltuieli de gestiune companie de asigurări

*Notă: 7% este comisionul maxim acordat la moment de către companiile de asigurări intermediarilor.

Cheltuieli de gestiune, lunare agent/broker asigurări

Prima subscrisă (estimări companie asigurări), lei	1 000 000
Venituri	
Comision intermediari (7%)*	70 000
Cheltuieli:	
Defalcări CNPF (1%)	10 000
Salariul anual calculat (2 persoane)	28 000
Cheltuieli aferente salariului:	
Fondul social	13 200
Asigurare medical	9 600
Locațiuie	
Servicii comunale	3 600
Cheltuieli de întreținere auto (combustibil, asigurare, deservire auto, amortizare)	15 000
Telefonie/internet/alte cheltuieli IT (mențenanță soft IC)	4 000
Amortizări și casări	5 600
Alte cheltuieli administrative (rechizite de birou, hârtie, echipament)	1 000
Cheltuieli de marketing	500
CONTRACT DE ASIGURARE de răspundere civilă profesională	1 000
Total cheltuieli de gestiune	93 000
Devieri +/-	-17 000
Cota cheltuielilor	132,8%

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007-27 din 10.02.2023
La nr. 03-07/341 din 03.02.2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

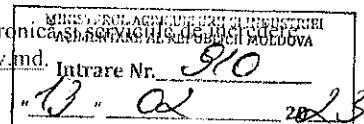
Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat *proiectul hotărârii a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural* (număr unic 926/MAIA/2022), autor – **Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare**, prezentat spre avizare repetată, și, în limitele competențelor instituției, comunicăm următoarele obiecții și propunerile la versiunea revizuită, după prima avizare, a **proiectului de lege**:

1. Considerăm necesar ca în articolele în care este menționat *Sistemul integrat de administrare și control și a subsistemelor aferente* să se utilizeze denumirea unitară a acestuia, fie prin expunerea cu litere majuscule în formele expuse la art.3 noțiunea „Sistemul Informațional „Moldova LEADER IT Soft” (MLIS), fie în varianta utilizării literelor minuscule în formele indicate la art.13 alin.(2) lit.e) și art.27 alin.(1) ale proiectului.

2. Insistăm cu privire la completarea *art.12* cu atribuția Guvernului de aprobare a conceptului și regulamentului Sistemului integrat de administrare și control, în corelare cu dispozițiile art.22 lit.d) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.

În susținerea acestei obiecții, menționăm că Legea nr.276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, care urmează a fi abrogată la data intrării în vigoare a proiectului de lege în cauză, conține norme care se referă la atribuțiile Guvernului de aprobare a modului de gestionare a Sistemului informațional integrat agricol, precum și a celei de aprobare a concepției sistemului informațional respectiv (a se vedea art.13 lit.e) și art.35 alin.(2) din Legea nr.276/2016). Prin urmare, considerăm că includerea în proiectul de lege a unei norme corespunzătoare actualizată la cadrul normativ și limbajul juridic din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC), va asigura preluarea din Legea nr.276/2016 a normelor care și-au păstrat relevanța și necesitate, în opinia noastră, a fi aplicate în continuare.

Totodată, considerăm că prin această normă se vor evita unele confuzii de interpretare a art.13 alin.(2) lit.e) din proiectul de lege, care prevede atribuția Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare de asigurare a condițiilor necesare creării sistemului informațional în cauză, ce ar putea fi interpretată ca o derogare de la prevederile art.22 lit.c) și d) din Legea nr.467/2003.

Astfel, considerăm deficiență argumentarea autorului expusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiect, potrivit căreia atribuțiile Guvernului în domeniul sistemelor informaționale sunt prevăzute în Legea nr.467/2003. În context, este necesar să atragem atenția că Legea nr.467/2003 are o aplicabilitate generală în domeniul TIC și se referă în special la acele sisteme informaționale care sunt create la inițiativa autorităților administrației publice, instituirea cărora nu se reglementează prin alte legi. Pe de altă parte, proiectul de lege prevede reglementarea aspectelor care țin de domeniul subvenționării în agricultură și mediul rural, care se referă inclusiv și la instituirea Sistemului integrat de administrare și control, iar corelarea normelor din proiect cu cele ale Legii nr.467/2003 este una necesară. Pornind de la argumentarea autorului proiectului, ar rezulta, spre exemplu, că și art.14 alin.(2) din proiect este unul inutil, ori aprobarea de către Guvern a regulamentelor privind organizarea și funcționarea autorităților administrative din subordinea ministerelor este deja stabilită la art.15 alin.(1) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică de î

În această ordine de idei, considerăm necesar de completat **art.12** cu lit.f) cu următorul cuprins:

„f) aprobă conceptul și regulamentul Sistemului integrat de administrare și control.”.

3. În corelare cu dispozițiile art.7² alin.(2) din Legea nr.467/2003 și urmând logica argumentelor expuse supra, **art.13 alin.(2) lit.e)** urmează a fi expus în următoarea redacție:

„e) asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru creația, administrarea, menținerea și dezvoltarea Sistemului integrat de administrare și control;”.

4. La întocmirea versiunii finale a proiectului, recomandăm autorului proiectului să examineze repet elementele care vor constitui Sistemul integrat de administrare și control și să **art.31 alin.(2)** de o manieră care să eliminate caracterul limitativ al normei respective. În caz contrar, în eventualitatea în care Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură va dori dezvoltarea unor noi funcționalități în cadrul sistemului informațional menționat, aceasta va necesita introducerea unor modificări în viitoarea lege.

Digitally signed by Tumuruc Olga
Date: 2023.02.13 10:08:45 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Directoare

Olga TUMURUC

Ex.: Dumitru Botea,
e-mail: dumitru.botea@egov.md,
tel.: 061 000 493

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007-11 din 20.01.2023
La nr. _____ din _____

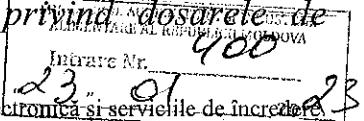
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

copie: Cancelaria de Stat

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (AGE) a examinat ***proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural*** (număr unic 926/MAIA/2022), autor – **Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare**, prezentat spre avizare, și, în limitele competențelor instituției, comunicăm următoarele obiectii și propuneri la **proiectul de lege precitat**:

1. Deși una dintre noțiunile incluse la art.3 se referă la „*sistemul informațional de evidență a solicitanților și beneficiarilor de subvenții*”, atragem atenția cu privire la faptul că în text o astfel de noțiune nu este utilizată. Totodată, la art.31 este reglementat un alt sistem informațional denumit „*Sistemul Integrat de Administrare și Control*”, care, potrivit proiectului, va fi destinat pentru gestionarea cererilor de subvenționare depuse de fermieri și verificarea corectitudinii informațiilor declarate de aceștia. În context, considerăm că, la definitivarea proiectului, este **necesar ca acesta să reglementeze cu suficientă claritate care este distincția între Sistemul informațional „Evidența solicitanților și beneficiarilor de subvenții”, utilizat la moment, și „Sistemul Integrat de Administrare și Control**”, care va fi dezvoltat în următorii ani ca rezultat al alinierii la Politica Agricolă Comună a UE. Concomitent, considerăm că nota informativă la proiect urmează să fie completată cu argumentele de rigoare în acest sens.

2. Dat fiind faptul că proiectul prevede ca atât Sistemul informațional „*Evidența solicitanților și beneficiarilor de subvenții*” (SI ESBS), cât și Sistemul Informațional „*Moldova LEADER IT Soft*” (MLIS) se referă la gestionarea eficientă și transparentă a mijloacelor financiare alocate pentru implementarea programelor de subvenții din mijloacele Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, propunem autorului să examineze ***oportunitatea integrării MLIS în SI ESBS ca un subsistem sau modul al acestuia***. În susținerea acestei propuneri, menționăm că potrivit pct.2 din Regulamentul Registrului de stat format de SI ESBS, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.963/2020, „*Registrul este sursa oficială de informații referitor la solicitanții și beneficiarii de subvenții și reprezintă o sistematizare a datelor privind dosarele de*”

subvenționare, modul de repartizare a mijloacelor Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural". Astfel, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) va dispune de un sistem informațional integrat unic, în cadrul căruia vor putea fi create diferite subsisteme sau module, în funcție de necesitățile autorității și a programelor de subvenționare în agricultură ce vor fi demarate în viitor din mijloacele Fondului în cauză. Dacă propunerea respectivă va fi susținută de autor, modificările corespunzătoare urmează să fie operate în tot textul proiectului de lege.

Subsecvent propunerii respective, se va revedea și definiția noțiunii „*sistemul informational de evidență a solicitanților și beneficiarilor de subvenții*”, de la **art.3**, prin descrierea unui singur sistem informational integrat al AIPA, cu indicarea MLIS ca un subsistem al SI ESBS.

3. Art.12 necesită a fi completat cu atribuția Guvernului de aprobare a conceptului și regulamentului SI ESBS, în corelare cu dispozițiile art.22 lit.d) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.

4. Art.13 alin.(2) și art.14 alin.(1) de completat cu atribuția Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare de exercitare a calității de posesor al SI ESBS și, respectiv, cu atribuția AIPA de exercitare a calității de deținător al sistemului informational respectiv, prin prisma cerințelor art.7² și art.7³ din Legea nr.467/2003.

5. Potrivit **art.4 lit.g) și h) din Legea nr.234/2021 Lege cu privire la serviciile publice**, unele din principiile de bază privind prestarea serviciilor publice constau în:

„g) prestarea serviciilor publice în formă electronică în mod implicit (digital-by-default) – se asigură existența cel puțin a unei modalități disponibile pentru solicitarea și prestarea serviciilor publice în formă electronică, inclusiv取得nerea rezultatului prestării serviciilor publice în formă electronică;

h) prestarea serviciilor publice în formă electronică în mod prioritar (digital-first) – se asigură prestarea serviciilor publice în mod prioritar în formă electronică, concomitent cu aplicarea principiului de prestare a serviciilor publice prin căi multiple, respectiv în condițiile existenței atât a modalităților fizice, cât și a celor electronice;”.

Ca urmare, pentru a se conforma principiilor enunțate, considerăm necesar de revizuit **art.26 alin.(1)** din proiectul de lege, prin stabilirea că cererile de subvenționare se depun de solicitanți, în mod prioritar, în format electronic, prin intermediul mijloacelor electronice, sau, doar ca a doua opțiune, la sediul subdiviziunii teritoriale a AIPA, pe suport de hârtie.

6. La același **art.26 alin.(1)** propunem de exclus cuvintele „*cu excepția cererilor de subvenționare a grupurilor de acțiune locală în cadrul Programului LEADER*”, deoarece considerăm că sunt irelevante din motivul că modalitatea de depunere a cererilor de subvenționare în cadrul Programului LEADER este reglementată la art.27 din proiect.

7. Art.28 propunem de completat cu un alineat nou, care să prevadă că plata subvențiilor se efectuează prin intermediul serviciului guvernamental de plăti electronice (MPay). În susținerea acestei propunerii, menționăm că, în conformitate cu dispozițiile pct.3 sbp.2) din Hotărârea Guvernului nr.712/2020, s-a pus în sarcina ministerelor, Cancelariei de Stat și altor autorități administrative centrale subordonate Guvernului și structurilor organizaționale din sfera lor de competență, *implicit și Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură*, să utilizeze serviciul MPay pentru distribuirea plătilor efectuate de la bugetele componente ale bugetului public național, *implicit și pentru distribuirea mijloacelor Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural*. În context, propunem următoarea redacție a alineatului respectiv, care va deveni alin.(2):

„(2) Distribuirea subvențiilor se efectuează prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice, la conturile de plăți ale subiecților subvenționării, în modul stabilit de Guvern.”.

8. Art.30 alin.(1) propunem de reconsiderat, deoarece în redacția propusă prevede că lista de interdicție a subiecților subvenționării va reprezenta un registru ce va fi ținut de AIPA. În context, trebuie să se rețină că, în conformitate cu cerințele art.16 alin.(1) și (3) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre, registrele de stat se instituie de Guvern, cu adoptarea deciziei de instituire a registrului, iar, înainte de punerea în exploatare a sistemului informațional automatizat destinat ținerii registrului de stat, Guvernul urmează să aprobe regulamentul cu privire la modalitatea de ținere a registrului. Mai mult, pornind de la faptul că un registru reprezintă totalitatea informațiilor documentate ținute în sisteme informaționale automatizate, conform dispozițiilor art.7⁶, coroborat cu art.22 lit.d), din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, instituirea acestuia, ca o nouă resursă informațională de stat, necesită obligatoriu o documentare prin aprobată de către Guvern a conceptului sistemului informațional și regulamentului resursei informaționale de stat. În aceste condiții, ca o primă opțiune, propunem autorului proiectului excluderea la art.30 alin.(1) a cuvintelor „*reprazintă un registru ținut de Agenție, ce*” și completarea alineatului respectiv cu cerința de publicare a listei de interdicție pe pagina web oficială a Agenției. Dacă, totuși, se insistă asupra instituirii unui registru de stat nou, considerăm că, pentru asigurarea punerii în aplicare a dispozițiilor enunțate din Legea nr.71/2007 și Legea nr.467/2003, este necesar de completat dispozițiile finale din proiectul de lege cu sarcina pentru Guvern de a institui registrul destinat ținerii listei respective și de a aproba conceptul și regulamentul acestuia.

9. Art.31 alin.(1) urmează a fi reconsiderat, luând în considerare propunerile din prezentul aviz, expuse mai sus. Concomitent, propunem comasarea prevederilor art.31 alin.(2) cu cele ale art.15 alin.(2) care se referă la activitățile care urmează a fi finanțate de către Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

10. La **art.32 alin.(1)** cuvântul „*elaborarea*” se va substitui cu textul „*dezvoltării funcționalităților necesare în cadrul Sistemului informațional „Evidența solicitanților și beneficiarilor de subvenții”*”.

11. **Art.33, după litera a)**, considerăm oportun de completat cu un alineat care să prevadă sarcina Guvernului de a aproba actele normative necesare pentru punerea în aplicare a viitoarei legi.

12. La **art.34 pct.1**, modificarea propusă la art.4 alin.(4) din Legea nr.183/2020 privind asigurarea subvenționată în agricultură urmează a fi perfecționată, luând în considerare prevederile pct.2 sbp.2) din Hotărârea nr.211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect), *cu modificările introduse prin pct.7 din Hotărârea Guvernului nr.239/2021*. Propunem de expus în următoarea redacție:

„la articolul 4 alineatul (4):

litera a) se abrogă;

la litera b) cuvintele „serviciului electronic guvernamental de acces la date MAccess” se substituie cu textul „serviciului electronic de acces la date, parte componentă a platformei de interoperabilitate (MConnect).”.

Directoare

Digitally signed by Tumuruc Olga
Date: 2023.01.23 15:25:45 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Olga TUMURUC

Ex.: Dumitru Botea,
e-mail: dumitru.botea@egov.md,
tel.: 061 000 493